



Development and psychometric evaluation of the respect concept scale for children aged 10 to 12

Parvaneh Karimi¹ , Jahangir Karami² , Khodamorad Momeni³

1. Ph.D Candidate in Psychology, Faculty of Social Sciences, Razi University, Kermanshah, Iran. E-mail: karimi.parvaneh@razi.ac.ir
2. Associate Professor, Department of Psychology, Faculty of Social Sciences, Razi University, Kermanshah, Iran. E-mail: j.karami@razi.ac.ir
3. Professor, Department of Psychology, Faculty of Social Sciences, Razi University, Kermanshah, Iran. E-mail: kh.momeni@razi.ac.ir

ARTICLE INFO

Article type:

Research Article

Article history:

Received 04 February 2025

Received in revised form 03 March 2025

Accepted 09 April 2025

Published Online 23 July 2025

Keywords:

respect,
psychometric properties,
children

ABSTRACT

Background: The concept of respect is one of the fundamental values in education and social development, which has been emphasized in policies, educational programs, and workplace environments. Despite the general consensus on the importance of respect, existing research has primarily focused on adults and has paid less attention to the conceptualization and measurement of respect in children. Specifically, in children aged 10 to 12, who are at a critical stage of cognitive and moral development, valid and standardized psychometric tools to assess this concept have rarely been developed.

Aims: The aim of the present study was to examine the psychometric properties of the questionnaire on the concept of respect in children.

Methods: The present study was descriptive-correlational in nature. The statistical population consisted of all students aged 10 to 12 years in the city of Kermanshah during the 2022-2023 academic year. A cluster random sampling method was employed to select the sample, and 350 individuals were chosen from the target population to respond to the researcher-developed respect scale. For data analysis, exploratory and confirmatory factor analysis were performed using the software Smart PLS 4, SPSS-26, and AMOS-24.

Results: The results of the study indicated that the respect concept scale has acceptable internal consistency ($\alpha = 0.886$). The correlation between the two administrations of the scale was 0.873 ($p < 0.01$). Additionally, the results of the confirmatory factor analysis revealed that the unidimensional model of the scale exhibited a good fit ($p = 0.001$).

Conclusion: The children's concept of respect scale in Iran possesses desirable psychometric properties and can be utilized as a tool for examining concepts related to respect in children.

Citation: Karimi, P., Karami, J., & Momeni, Kh. (2025). Development and psychometric evaluation of the respect concept scale for children aged 10 to 12. *Journal of Psychological Science*, 24(149), 53-66. [10.52547/JPS.24.149.53](https://doi.org/10.52547/JPS.24.149.53)

Journal of Psychological Science, Vol. 24, No. 149, 2025

© The Author(s). DOI: [10.52547/JPS.24.149.53](https://doi.org/10.52547/JPS.24.149.53)



✉ **Corresponding Author:** Jahangir Karami, Associate Professor, Department of Psychology, Faculty of Social Sciences, Razi University, Kermanshah, Iran.

E-mail: j.karami@razi.ac.ir, Tel: (+98) 9181324389

Extended Abstract

Introduction

The questions of what respect is and who deserves it are fundamental inquiries in social life. Those who have experienced social rejection and the loss of status within a community, or who have endured inappropriate behavior from others, fully understand the significance of the psychological experience of respect (Rogers & Ashworth, 2017). Respect is one of the essential virtues that holds particular importance in ethical philosophy across various cultures and profoundly influences interpersonal and intergroup interactions. This concept has been emphasized in both ancient and contemporary contexts, serving as a foundation for moral behavior and the establishment of social harmony (Hsu et al., 2023).

Despite a general consensus on the importance of respect, there are differing perspectives regarding its nature, components, and the various aspects that encompass respect for individuals, concepts, and living beings (Eblis-Dagan, 2023). Respect is a universal feeling rooted in cultures and histories. Although respect has been a central theme in many philosophical inquiries over the centuries, theorizing and empirical research in this area remain quite limited. Undoubtedly, respect for others is crucial for social cohesion, self-esteem, and overall well-being (Adeli et al., 2019). The term “respect” reflects its cultural implications. It appears that respect acts as a driving force for improving conditions; however, it is unfortunately not specifically examined or evaluated, and its direct effects are not well understood (Lippi et al., 2012). As Fry and Shaver (2002) noted, little effort has been made to define, measure, or explore how respect relates to other variables. Nevertheless, understanding how children and adolescents conceptualize respect and how their understanding of respect for others evolves throughout developmental stages is essential. It is also important to investigate which variables are associated with the conceptualization of respect. This knowledge can aid in designing effective and innovative interventions and improving existing ones.

Therefore, to address the existing knowledge gap regarding access to a valid and accurate tool for measuring the concept of respect among Iranian children, the present study was conducted to examine the psychometric properties of the children’s concept of respect scale. This aims to create suitable conditions for utilizing a valid tool in research and pathology. To this end, the researcher-developed questionnaire on the concept of respect was administered to a sample of elementary school students aged 10 to 12 years in Kermanshah. To assess the reliability of the scale, test-retest and Cronbach’s alpha methods were employed, while the validity of the scale was examined using content validity, construct validity, and concurrent validity.

Method

The findings related to the determination of the psychometric indices of the Children’s Anxiety Sensitivity Scale are reported in two sections: validity and reliability.

A) Validity: In this study, various methods were employed to assess the validity of the scale, including content validity, construct validity, and convergent validity.

Results

The results presented in indicated that items requiring editorial and grammatical revisions were reviewed in terms of content validity. Additionally, based on Lawshe’s table and considering the number of experts, if the content validity index is greater than 62%, the inclusion of the corresponding item is deemed necessary and significant at the 0.05 level ($p < 0.05$). The coefficients for items 1, 2, 3, 6, 7, 11, 14, 21, 23, 24, and 29 were below 0.62; therefore, these 11 questions were removed.

Construct Validity: The construct validity of the respect scale was evaluated using confirmatory factor analysis with the maximum likelihood method. Before conducting factor analyses, it is important to understand the descriptive characteristics, factor loadings, and the distribution shape of the data. In this study, skewness and kurtosis indices were used to assess the normality of the data. Given the acceptable skewness and kurtosis values of ± 2 and ± 5 , respectively, the results indicated that the distribution

of the items was normal. Furthermore, items with negative factor loadings or those with factor loadings less than 0.50 would be eliminated.

Table 1. Factor Loadings of Respect Scale

questioned	Factor Loadings	AVE	CR
1	0/74	0/504	0/79
2	0/64		
3	0/69		
4	0/81		
5	0/64		
6	0/76		
7	0/59		
8	0/59		
9	0/66		
10	0/58		

The results table 1 showed that the factor loadings for items 1, 2, 8, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, and 21 were below 0.50, leading to their removal. One of the indicators of construct validity is the model's convergent validity. In convergent validity, each of the factor loadings (regression coefficients) must be significant and greater than or equal to 0.50. Otherwise, the acceptable thresholds for composite reliability (CR) and average variance extracted (AVE) should be examined, with the minimum acceptable CR being 0.70 and the minimum acceptable AVE being 0.50. The results presented in indicate that the convergent validity of the questionnaire items is confirmed.

Table 2. Cronbach's Alpha and Test-Retest Reliability for the Respect Scale

variables	Cronbach's Alpha	Test-Retest Reliability
Respect Scale	0/886	0/873

The results shown demonstrate that the Cronbach's alpha coefficient and the test-retest reliability are adequate.

Conclusion

The aim of the present study was to examine the reliability and validity of the concept of respect scale for children. The results indicated that the respect concept scale has adequate reliability, with a Cronbach's alpha of 0.886. An alpha coefficient above 0.70 suggests that the children's respect questionnaire has good internal consistency. Additionally, the correlation between two

administrations of the children's respect scale was 0.873, indicating satisfactory test-retest reliability. Furthermore, the results obtained from the content validity ratio showed that the coefficients of 11 items were below 0.62, leading to their removal from the total questions. The findings related to content validity, based on three criteria-"simplicity and fluency," "relevance," and "clarity and transparency"- indicated that the coefficients for all items were above 0.78. Therefore, after the removal of the questions, the children's respect concept scale possesses sufficient content validity, and all items are capable of measuring the concept of respect. On the other hand, the results of the study indicated that all questions in this scale have desirable face validity.

In the present study, confirmatory factor analysis using the maximum likelihood method was employed to assess construct validity. The results showed that none of the 11 items had negative factor loadings or loadings equal to or less than 0.50, thus these 11 items were removed from the model. The results of the factor analysis confirmed that the model is unidimensional. In this study, various fit indices, including root mean square error of approximation, incremental fit index, chi-square to degrees of freedom ratio, Tucker-Lewis index, comparative fit index, goodness of fit index, and adjusted goodness of fit index, were utilized. Based on the obtained values for each of these indices and their acceptable ranges, it can be concluded that the confirmatory factor analysis model demonstrates a good fit.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: This article is derived from the first author's doctoral dissertation in psychology at Razi University, Kermanshah. In the present study, all ethical considerations related to psychometric studies were observed. First, the objectives of the study were clearly explained to the parents and students, and informed consent was obtained from both the parents and the students for their participation in the research. Participation in the study was voluntary, and the participants were assured that their information would remain completely confidential. During the tool design process, efforts were made to ensure that the questionnaire items were appropriate for the culture, age, and comprehension level of the students, and to avoid causing any stress or psychological pressure on the respondents. Additionally, students were assured that their responses would have no impact on their academic status or evaluation. In data analysis, the principles of confidentiality and anonymity of the participants' identities were strictly adhered to. Moreover, in the process of validating and assessing the psychometric properties of the tool, ethical standards related to test development were followed, including the use of appropriate statistical methods for data analysis, transparent reporting of results, and avoiding any manipulation or bias in the data.

Funding: This research was conducted with financial support from the Researcher Support Fund, reference number 99029909.

Authors' contribution: This article is based on the first author's doctoral dissertation, guided by the second author and advised by the third author.

Conflict of interest: The authors also declare that there are no conflicts of interest in the results of this research.

Acknowledgments: The authors wish to express their sincere gratitude to all individuals who participated in this research.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی



ساخت و بررسی ویژگی‌های روانسنجی مقیاس مفهوم احترام در کودکان ۱۰ تا ۱۲ ساله

پروانه کریمی^۱، جهانگیر کریمی^۲، خدامراد مومنی^۳

۱. دانشجوی دکتری روانشناسی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران.

۲. دانشیار، گروه روانشناسی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران.

۳. استاد، گروه روانشناسی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران.

چکیده

مشخصات مقاله

نوع مقاله:

پژوهشی

تاریخچه مقاله:

دریافت: ۱۴۰۳/۱۱/۱۶

بازنگری: ۱۴۰۳/۱۲/۱۳

پذیرش: ۱۴۰۴/۰۱/۲۰

انتشار برخط: ۱۴۰۴/۰۵/۰۱

کلیدواژه‌ها:

احترام،

ویژگی روان‌سنجی،

کودکان

زمینه: مفهوم احترام یکی از ارزش‌های اساسی در تربیت و رشد اجتماعی است که در سیاست‌ها، برنامه‌های آموزشی و محیط‌های کاری مورد توجه قرار گرفته است. با وجود توافق عمومی بر اهمیت احترام، تحقیقات موجود بیشتر بر بزرگسالان متمرکز بوده و کمتر به مفهوم‌سازی و سنجش احترام در کودکان پرداخته شده است. به‌ویژه در کودکان ۱۰ تا ۱۲ ساله، که در مرحله‌ی کلیدی رشد شناختی و اخلاقی قرار دارند، ابزارهای روان‌سنجی معتبر و استاندارد برای بررسی این مفهوم به ندرت توسعه یافته‌اند.

هدف: هدف از انجام پژوهش حاضر بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه مفهوم احترام در کودکان بود.

روش: پژوهش حاضر از نوع توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری شامل تمامی دانش‌آموزان ۱۰ تا ۱۲ ساله، شهر کرمانشاه در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بود. برای انتخاب نمونه از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای استفاده شد و از بین جامعه هدف، ۳۵۰ نفر به‌عنوان نمونه انتخاب و به مقیاس محقق ساخته احترام پاسخ دادند. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از تحلیل عامل اکتشافی و تاییدی با استفاده از نرم افزارهای SPSS-26، smat PLS 4 و AMOS-24 استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج مطالعه نشان داد که مقیاس مفهوم احترام همسانی درونی قابل قبولی دارد ($\alpha=0/886$)؛ میزان همبستگی بین دو بار اجرای این مقیاس $0/873$ بود ($P<0/01$). همچنین نتایج تحلیل عاملی تأییدی نشان داد که الگوی تک عاملی این مقیاس برازش مطلوبی دارد.

نتیجه‌گیری: مقیاس مفهوم احترام کودکان در ایران از ویژگی‌های روان‌سنجی مطلوبی برخوردار است و می‌توان از این ابزار در بررسی مفاهیم مربوط به احترام در کودکان استفاده کرد.

استناد: کریمی، پروانه؛ کریمی، جهانگیر؛ و مومنی، خدامراد (۱۴۰۴). ساخت و بررسی ویژگی‌های روانسنجی مقیاس مفهوم احترام در کودکان ۱۰ تا ۱۲ ساله. مجله علوم روانشناختی، دوره ۲۴، شماره ۱۴۹، ۵۳-۶۶.

DOI: [10.52547/JPS.24.149.53](https://doi.org/10.52547/JPS.24.149.53) ۱۴۰۴، شماره ۲۴، دوره ۱۴۹



مقدمه

اینکه احترام^۱ چیست و چه کسی شایسته آن است از سؤالات اساسی در زندگی اجتماعی است. کسانی که طرد اجتماعی و از دست دادن جایگاه در یک جامعه را تجربه کرده‌اند یا رفتار ناشایست دیگران را تحمل کرده‌اند، اهمیت تجربه روانشناختی احترام را کاملاً درک می‌کنند (راجرز و آشفورت، ۲۰۱۷). با این حال، فقط در سال‌های اخیر پژوهش‌های تجربی برای ترسیم تجربه پدیدارشناختی احترام و پیامدهای رفتاری، اجتماعی آن آغاز شده‌است. پژوهش در مورد مفهوم احترام در کودکان و نوجوانان برای تقویت سلامت عاطفی و توسعه اخلاقی بسیار مهم است. درک اینکه احترام چگونه مفهوم‌سازی می‌شود و پیامدهای آن می‌تواند به‌طور قابل توجهی بر شیوه‌های آموزشی و مداخلات بهداشت روان تأثیر بگذارد (لی، ۲۰۲۴).

احترام یکی از فضایل اساسی است که در فلسفه اخلاق در فرهنگ‌های مختلف از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و بر تعاملات بین فردی و بین گروهی تأثیر عمیقی می‌گذارد. این مفهوم در هر دو زمینه باستانی و معاصر مورد تأکید قرار گرفته و به عنوان بنیادی برای رفتار اخلاقی و ایجاد هماهنگی اجتماعی عمل می‌کند (هسو و همکاران، ۲۰۲۳). مفهوم فضیلت، به‌ویژه احترام، نقش مهمی در شکل‌دهی به روابط بین فردی و وضعیت انسانی ایفا می‌کند (برایگت و همکاران، ۲۰۲۵). ویژگی‌های فردی، از جمله فضایل اخلاقی، و همچنین عوامل زمینه‌ای، مانند وجود یک محیط پذیرنده، نقش‌های کلیدی در شکل‌گیری احترام دارند (اتکال و همکاران، ۲۰۱۶). مفهوم احترام به‌طور گسترده‌ای در سیاست‌ها و برنامه‌های دولتی و همچنین در محیط‌های کاری و آموزشی به کار گرفته می‌شود (مک کورماک و همکاران، ۲۰۲۴). در محیط‌های آموزشی، احترام برای پرورش روابط مؤثر بین معلم و دانش‌آموز ضروری است، جایی که خودمختاری و کاهش نابرابری‌های قدرت به افزایش احترام متقابل کمک می‌کند (اوگرادی، ۲۰۱۵).

با وجود توافق عمومی بر سر اهمیت احترام، در مورد ماهیت آن، اجزا و جنبه‌های مختلفی که شامل احترام به افراد، مفاهیم و موجودات می‌شود، دیدگاه‌های متفاوتی وجود دارد (ابلز-داگان، ۲۰۲۳). احترام یک احساس چندبعدی است که نمایانگر قدردانی عمیق از ویژگی‌های مثبت در دیگران

^۱. Respect

می‌باشد و معمولاً از شناسایی ارزش ذاتی و رفتارهای اخلاقی آن‌ها نشأت می‌گیرد (ژائو و همکاران، ۲۰۲۲). این احساس نه تنها در روابط شخصی از اهمیت بالایی برخوردار است، بلکه نقش مهمی در دینامیک‌های اجتماعی و زمینه‌های رهبری نیز ایفا می‌کند (راجرز و آشفورت، ۲۰۱۷). ادبیات روان‌شناسی معاصر احترام را به عنوان شناخت ویژگی‌ها یا رفتارهای مثبت دیگران تعریف می‌کند که ابعاد مختلفی را در بر می‌گیرد. این شناخت می‌تواند به اشکال مختلفی تجلی یابد، از جمله احترام اخلاقی و تأیید اجتماعی، که برای رفاه فردی و جمعی بسیار مهم هستند (رادلف و همکاران، ۲۰۲۱). پژوهش‌ها نشان می‌دهد که کودکان رفتارهای جامعه‌پسند را به‌عنوان یک عنصر کلیدی از احترام در نظر می‌گیرند و با افزایش سن، اهمیت انصاف نیز در نظر آن‌ها افزایش می‌یابد (شانک و زیپرلی، ۲۰۲۳؛ مالتی و همکاران، ۲۰۲۰).

جوامع مختلف تجربیات اخلاقی متفاوتی دارند که بر نحوه ابراز احترام تأثیر می‌گذارد (بنتاهیلا و همکاران، ۲۰۲۱). یک مطالعه بین‌فرهنگی نشان داد که احساسات اخلاقی در ۲۰ کشور به‌طور قابل توجهی متفاوت است، که این امر نقش حیاتی زمینه فرهنگی را در شکل‌گیری تجربیات اخلاقی تأیید می‌کند (تانگ و همکاران، ۲۰۲۳). توسعه تفکر اخلاقی به شدت تحت تأثیر تعاملات اجتماعی درون خانواده‌ها و گروه‌های همسالان قرار دارد. این تعاملات تجربیات بنیادی برای استدلال اخلاقی فراهم می‌آورند (مامن و پائولس، ۲۰۲۳). علاوه بر این، ابراز احترام می‌تواند بسته به موقعیت اجتماعی فرد و آداب و رسوم جامعه او متفاوت باشد. شیوه‌های مرسوم می‌توانند بیان‌های قابل قبول احترام را تعیین کنند که ممکن است در حرفه‌ها و زمینه‌های اجتماعی مختلف متفاوت باشد (جکسون، ۲۰۲۱). همچنین، رفتار نخبگان اجتماعی می‌تواند تأثیر زیادی بر احساسات اخلاقی جامعه داشته باشد و نشان می‌دهد که چگونه روابط بین افراد می‌تواند نحوه ابراز جمعی احترام را تحت تأثیر قرار دهد. این عوامل به ما کمک می‌کنند تا بهتر بفهمیم که ابراز احترام در زندگی اجتماعی چقدر پیچیده است (خالایا و همکاران، ۲۰۲۳).

احترام یک احساس جهانی است که در فرهنگ‌ها و تاریخ‌ها ریشه دارد. هرچند احترام در طول قرن‌ها موضوع اصلی بسیاری از بررسی‌های فلسفی بوده است، اما نظریه‌پردازی و تحقیقات تجربی در این حوزه هنوز بسیار

(۲۰۰۲) اشاره کردند، تلاش کمی برای تعریف، اندازه‌گیری یا کشف چگونگی ارتباط احترام با سایر متغیرها صورت گرفته است. با این حال، درک این موضوع که کودکان و نوجوانان چگونه مفهوم احترام را معنا می‌کنند و چگونه درک آن‌ها از احترام به دیگران در طول مراحل رشد تغییر می‌کند، اهمیت دارد. همچنین باید بررسی شود که چه متغیرهایی با

به‌عنوان نمونه انتخاب و به ابزار مورد نظر پاسخ دادند. ملاک‌های ورود به پژوهش عبارتند از بازه سنی ۱۰ تا ۱۲ سال، مشغول به تحصیل بودن در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ در شهر کرمانشاه و رضایت والدین و خود دانش آموزان و ملاک خروج از پژوهش عدم تکمیل پرسشنامه به صورت کامل و عدم رضایت برای شرکت در پژوهش بود.

ب) ابزار

مقیاس مفهوم احترام^۱: در این پژوهش، برای اندازه‌گیری مفهوم احترام، از یک مقیاس ۱۰ سؤالی استفاده شده است که بر اساس مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته با کودکان و نوجوانان طراحی گردیده است. هدف این پرسشنامه بررسی ابعاد مختلف احترام در میان این گروه سنی است و پاسخ‌دهندگان می‌توانند نظر خود را درباره هر سؤال در یک مقیاس لیکرت چهار درجه‌ای (۱) اصلاً من را توصیف نمی‌کند، (۲) کمی من را توصیف می‌کند، (۳) تا حدی من را توصیف می‌کند و (۴) کاملاً من را توصیف می‌کند) توصیف کنند. این مقیاس دارای یک نمره کل است که حداقل نمره این مقیاس ۱۰ و حداکثر نمره ۴۰ می‌باشد. این ابزار به پژوهشگران کمک می‌کند تا درک بهتری از تصورات و تجربیات کودکان و نوجوانان درباره احترام در زندگی روزمره‌شان به دست آورند. ضریب پایایی کل پرسشنامه با استفاده از روش آلفای کرونباخ برابر با ۰/۸۸۶ به دست آمد که نشان‌دهنده سطح بالای پایایی ابزار است. همچنین، ضریب پایایی بازآزمایی نیز ۰/۸۷۳ محاسبه شد که تأییدکننده ثبات و قابلیت اعتماد پرسشنامه در اندازه‌گیری مفهوم احترام در زمان‌های مختلف است. علاوه بر این، ضریب میانگین واریانس استخراج شده (AVE) برای پرسشنامه برابر با ۰/۵۰۴ محاسبه گردید که نشان‌دهنده کیفیت ساختار اندازه‌گیری و قدرت تفکیک آن در سنجش مفهوم احترام بود.

محدود است. بدون شک، احترام به دیگران برای انسجام اجتماعی، عزت نفس و سلامت عمومی اهمیت زیادی دارد (آدلی و همکاران، ۲۰۱۹). واژه احترام نشان‌دهنده تأثیرات فرهنگی آن است. به نظر می‌رسد که احترام به‌عنوان نیرویی محرک برای بهبود شرایط عمل می‌کند، اما متأسفانه به‌طور خاص مورد بررسی یا ارزیابی قرار نمی‌گیرد و تأثیرات مستقیم آن به‌خوبی مشخص نیست (لیپی و همکاران، ۲۰۱۲). همان‌طور که فری و شاور مفهوم‌سازی احترام در ارتباط هستند. این دانش می‌تواند به طراحی مداخلات مؤثر و نوآورانه کمک کند و به بهبود مداخلات موجود یاری رساند.

برای رفع خلأ پژوهشی در دسترسی به ابزاری معتبر و دقیق جهت سنجش مفهوم احترام در کودکان ایرانی و فراهم کردن شرایط مناسب برای استفاده از ابزاری استاندارد در پژوهش‌ها و مطالعات آسیب‌شناختی، این پژوهش اقدام به ساخت و بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه‌ای محقق‌ساخته برای سنجش مفهوم احترام در کودکان کرده است. این پرسشنامه روی نمونه‌ای متشکل از دانش‌آموزان ۱۰ تا ۱۲ ساله دوره ابتدایی شهر کرمانشاه اجرا شد. برای بررسی پایایی مقیاس، از روش‌های بازآزمایی و آلفای کرونباخ استفاده شد و روایی آن نیز از طریق روش‌های روایی صوری، محتوایی، سازه و همزمان مورد ارزیابی قرار گرفت. بنابراین هدف اصلی این پژوهش، ساخت و بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس مفهوم احترام در دانش‌آموزان ۱۰ تا ۱۲ ساله بود.

روش

الف) طرح پژوهش و شرکت‌کنندگان: روش پژوهش حاضر از نوع توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری شامل تمامی دانش‌آموزان ۱۰ تا ۱۲ ساله دوره ابتدایی شهر کرمانشاه در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بود که جمعیت دانش‌آموزان ۱۰ تا ۱۲ ساله حدود (۱۹۰) هزار دانش‌آموز اعلام شد. برای انتخاب نمونه از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای استفاده شد به این صورت که از بین نواحی سه‌گانه آموزش و پرورش کرمانشاه ناحیه سه انتخاب و از بین مدارس این ناحیه ۵ مدرسه دخترانه و ۵ مدرسه پسرانه انتخاب شدند. سپس از بین جامعه هدف، اندازه نمونه بر اساس قاعده سرانگشتی هنسلر که به ازای هر گویه ۱۰ نمونه انتخاب حداقل ۳۵۰ نفر

¹. Respect Concept Scale

یافته‌ها

در این پژوهش ۳۵۰ دانش‌آموز شرکت داشتند که ۵۴/۲۸ درصد دختر و ۴۵/۷۱ درصد پسر بودند. یافته‌های مربوط به تعیین شاخص‌های روان‌سنجی مقیاس حساسیت اضطرابی کودکان در دو بخش روایی و اعتبار^۱ گزارش می‌شود.

الف) روایی: در این مطالعه به منظور بررسی روایی مقیاس از روش‌های روایی صوری^۲، روایی محتوایی^۳، روایی سازه^۴ و روایی همگرا^۵ استفاده شد.

۱) روایی صوری: در بررسی روایی صوری مقیاس احترام از دو روش کیفی و کمی استفاده شد. روایی صوری کیفی توسط یک گروه ۷ نفره (چهار نفر از روانشناسان کودک و سه نفر از اساتید دانشگاه) به منظور تعیین میزان عدم تناسب، ابهام در عبارات و یا وجود نارسایی در معانی کلمات انجام شد که نظرات آنان به صورت تغییراتی جزئی در پرسشنامه اعمال شد. در تعیین کمی روایی صوری، نمره تأثیر^۶ هر سؤال محاسبه شد. برای این منظور، ابتدا برای هر یک از ۳۲ سؤال مقیاس، طیف لیکرت ۴ درجه‌ای (اصلاً من را توصیف نمی‌کند = ۱، کمی من را توصیف می‌کند = ۲، تا حدی من را توصیف می‌کند = ۳ و کاملاً من را توصیف می‌کند = ۴). در نظر گرفته شد. سپس مقیاس مورد نظر جهت بررسی روایی در اختیار ۱۰ نفر از شرکت‌کنندگان قرار گرفت. پس از تکمیل مقیاس توسط گروه هدف، با استفاده از فرمول تعیین نمره تأثیر سؤال^۷، روایی صوری محاسبه شد و همه سؤال‌ها به لحاظ روایی صوری مناسب ارزیابی شدند.

۲) روایی محتوایی: روایی محتوایی، به این موضوع می‌پردازد که گویه‌ها تا چه میزان، هدف موضوع را پوشش می‌دهند. به دو صورت کیفی و کمی قابل بررسی است. در بررسی کیفی روایی محتوا از ۱۰ نفر از اساتید درخواست شد که پس از مطالعه دقیق گویه‌های مقیاس، دیدگاه‌های اصلاحی خود را به صورت کتبی ارائه دهند. همچنین خواسته شد که در ارزیابی کیفی روایی محتوا، موارد رعایت دستور زبان، استفاده از کلمات مناسب، اهمیت گویه‌ها، قرارگیری گویه‌ها در جای مناسب خود و زمان

تکمیل ابزار طراحی شده را مدنظر قرار دهند. پس از جمع‌آوری نظرات متخصصین، تغییرات لازم در مقیاس انجام شد. برای اطمینان از این که سؤال‌های مقیاس به بهترین نحو جهت اندازه‌گیری محتوا طراحی شده از شاخص روایی محتوا^۸ استفاده شد (براد و همکاران، ۲۰۰۹). شاخص روایی محتوا بر اساس سه معیار «سادگی و روان بودن»، «مربوط بودن» و «واضح و شفاف بودن» در طیف لیکرت چهارگزینه‌ای: غیرمرتبط (۱)، نیاز به بازبینی جدی (۲)، مرتبط اما نیاز به بازبینی (۳) و کاملاً مرتبط (۴) سنجیده می‌شود و نمره گویه‌ها، باید بیشتر از ۰/۷۸ باشد (شی و همکاران، ۲۰۱۲). برای ارزیابی کمی روایی محتوا و جهت اطمینان از این که مهمترین و صحیح‌ترین محتوا انتخاب شده است از نسبت روایی محتوا^۹ استفاده شد و برای اندازه‌گیری نسبت روایی محتوا از ۱۰ نفر متخصص خواسته شد تا هر سؤال را بر اساس طیف لیکرت سه گزینه‌ای: ضروری نیست (۱)؛ مفید است اما ضروری نیست (۲)؛ و ضروری است (۳) نمره‌گذاری کنند. نتایج در جدول ۱، قابل مشاهده است.

6. Impact score

7. F: impact score=frequency(%)×importance

8. Content validity index (CVI)

9. Content validity ratio (CVR)

1. Validity and reliability

2. Face validity

3. Content validity

4. Construct validity

5. Convergent validity

جدول ۱. شاخص روایی محتوا و نسبت روایی محتوا برای گویه‌های مقیاس مفهوم احترام

نسبت روایی محتوا	شاخص روایی محتوا			گویه‌ها
	شفاف بودن (۴-۱)	مربوط بودن (۴-۱)	سادگی و روانی (۴-۱)	ضروری بودن (۳-۱)
۰/۶۰	۱	۱	۰/۹۰	۱. وقتی در مهمانی‌ها هستم، به بزرگ‌ترها سلام می‌کنم.
۰/۶۰	۱	۱	۱	۲. در جمع خانوادگی به نظرات یکدیگر گوش می‌دهم.
۰/۶۰	۰/۹۰	۱	۰/۹۰	۳. در مدرسه سعی می‌کنم به نوبت صحبت کنم و به حرف‌های دیگران گوش بدهم.
۱	۱	۱	۱	۴. وقتی به من مسئولیت می‌دهند، احساس می‌کنم که به من احترام می‌گذارند.
۰/۸۰	۰/۹۰	۱	۱	۵. والدینم از من انتظار دارند که در جمع رفتار مودبانه‌ای داشته باشم.
۰/۶۰	۱	۱	۱	۶. وقتی بزرگ‌ترها صحبت می‌کنند، باید سکوت کنیم و به حرف‌هایشان گوش بدهیم.
۰/۶۰	۱	۱	۱	۷. وقتی کسی چیزی می‌گوید، باید منتظر بمانم تا تمام کند و بعد نظر خودم را بگویم.
۱	۱	۱	۱	۸. راستگویی نشان‌دهنده احترام به خود و دیگران است.
۱	۱	۰/۹۰	۱	۹. وقتی احساس می‌کنم که در جایی پذیرفته شده‌ام، راحت‌تر می‌توانم خودم باشم.
۱	۰/۹۰	۱	۰/۹۰	۱۰. وقتی کسی را به جمع خود دعوت می‌کنیم و او را با آغوش باز می‌پذیریم، این نشان‌دهنده احترام ما به اوست.
۰/۶۰	۰/۹۰	۰/۹۰	۰/۹۰	۱۱. در پروژه‌های گروهی، وقتی هر کسی نظرش را می‌گوید، ما به همدیگر گوش می‌دهیم.
۰/۸۰	۰/۹۰	۰/۹۰	۱	۱۲. وقتی در مدرسه می‌بینم که کسی تنه‌است، سعی می‌کنم به او ملحق شوم.
۱	۱	۱	۱	۱۳. کمک به دیگران در شرایط سخت نشان‌دهنده احترام است.
۰/۶۰	۱	۱	۱	۱۴. وقتی به دوستانم می‌گویم که چقدر برایم مهم هستند، این نشان‌دهنده احترام من به آن‌هاست.
۱	۱	۱	۱	۱۵. وقتی دوستم در مورد مشکلاتش با من صحبت می‌کند، به او می‌گویم که چقدر برایم مهم است.
۱	۰/۹۰	۱	۱	۱۶. وقتی به خانواده‌ام می‌گویم که دوستشان دارم، این نشان‌دهنده احترام من به آن‌هاست.
۱	۰/۹۰	۱	۰/۹۰	۱۷. تلاش برای درک احساسات دیگران نشان‌دهنده احترام به آن‌هاست.
۱	۱	۱	۱	۱۸. وقتی در زمان‌های سخت کنار دوستانم هستم، این نشان‌دهنده احترام من به آن‌هاست.
۱	۱	۱	۱	۱۹. وقتی به من اجازه می‌دهند خودم تصمیم بگیرم، این نشان‌دهنده احترام به من است.
۱	۰/۹۰	۰/۹۰	۰/۹۰	۲۰. همکاری در فعالیت‌ها یکی از نشانه‌های واقعی احترام است.
۰/۶۰	۰/۹۰	۰/۹۰	۰/۹۰	۲۱. وقتی با دوستانم در یک پروژه یا بازی کار می‌کنیم، احساس می‌کنم که همه ما به همدیگر احترام می‌گذاریم.
۱	۱	۱	۰/۹۰	۲۲. وقتی می‌بینم که دوستم در ورزش یا هنر خوب است، به او احترام می‌گذارم و از او یاد می‌گیرم.
۰/۶۰	۱	۰/۹۰	۱	۲۳. گاهی اوقات به معلم‌ها و والدینم احترام می‌گذارم چون می‌ترسم اگر احترام نگذارم، مجازات شوم.
۰/۶۰	۱	۱	۱	۲۴. وقتی با دوستانم بازی می‌کنم، باید همه به یک اندازه نوبت بگیرند.
۱	۱	۱	۱	۲۵. وقتی که ما با هم بازی می‌کنیم و خوراکی یا اسباب‌بازی داریم، مهم است که همه از آن‌ها به یک اندازه استفاده کنند.
۱	۱	۱	۱	۲۶. هر کسی حق دارد که صدایش شنیده شود و این باعث می‌شود که همه احساس کنند به آن‌ها احترام گذاشته شده است.
۱	۱	۱	۱	۲۷. در مدرسه مهم است که هیچ‌کس به خاطر موقعیت اجتماعی یا اینکه کجا زندگی می‌کند، متفاوت رفتار نشود.
۱	۱	۱	۱	۲۸. هیچ‌کس نباید به خاطر اینکه چه شکلی است یا چه زبانی صحبت می‌کند، مورد قضاوت قرار بگیرد.
۰/۶۰	۰/۹۰	۰/۹۰	۰/۹۰	۲۹. احترام یعنی اینکه ما باید یاد بگیریم که چطور با همدیگر کنار بیاییم و از یکدیگر یاد بگیریم.
۱	۰/۹۰	۱	۱	۳۰. وقتی با دوستانم هستم، حریم شخصی‌ام باید رعایت شود.
۱	۱	۱	۱	۳۱. معلم من دانش بیشتری دارد و می‌تواند به ما کمک کند تا یاد بگیریم، بنابراین به او احترام می‌گذارم.

شاخص روایی محتوا				گویه‌ها
نسبت روایی محتوا	سادگی و روانی (۴-۱)	مربوط بودن (۴-۱)	شفاف بودن (۴-۱)	
۱	۱	۱	۱	۳۲. احترام به سلیقه و خواسته‌های دیگران باعث می‌شود که به خودم و توانایی‌هایم اعتماد کنم.
$\frac{ne}{N}$ شاخص روایی محتوا، فرمول:				
$\frac{ne - (N/2)}{(N/2)}$ نسبت روایی محتوا، فرمول:				

نتایج جدول ۱ نشان داد که در شاخص روایی محتوا گویه‌هایی که از نظر ویرایشی و نگارشی نیاز به اصلاح داشتند، بازنگری شدند. همچنین بر اساس جدول لاوشه^۱ و با توجه به تعداد متخصصان، اگر عدد شاخص از ۶۲ درصد بزرگ‌تر باشد، وجود گویه مربوطه در سطح ($p < 0.05$)، ضروری و معنادار است. ضرایب گویه‌های ۱، ۲، ۳، ۶، ۷، ۱۱، ۱۴، ۲۳، ۲۱، ۲۴ و ۲۹ پایین‌تر از ۰/۶۲ بودند بنابراین این ۱۱ سؤال حذف شدند.

۳) روایی سازه: روایی سازه مقیاس احترام با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی به روش پیشینه‌درست‌نمایی ارزیابی شد. قبل از انجام تحلیل‌های عاملی اطلاع از ویژگی‌های توصیفی، بارهای عاملی و نیز شکل توزیع داده‌ها اهمیت دارد. در این پژوهش جهت بررسی نرمال بودن داده‌ها از شاخص‌های کجی^۲ و کشیدگی^۳ استفاده شد. با توجه به مقادیر قابل قبول کجی و کشیدگی که به ترتیب برابر ± 2 و ± 5 است، نتایج نشان داد که توزیع سؤالات نرمال می‌باشد. همچنین سؤالاتی که بار عاملی آن‌ها منفی یا ۰/۵ و کوچکتر از ۰/۵ باشد حذف خواهند شد. نتایج نشان داد که بار عاملی سؤالات ۱، ۲، ۸، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۲۰ و ۲۱ کمتر از ۰/۵ می‌باشد و حذف شدند.

اعتبار یک مدل را می‌توان با استفاده از شاخص‌هایی تحت عنوان شاخص‌های نیکویی برازش^۴ بررسی کرد. میزان قابل قبول شاخص‌ها عبارتند از: مقادیر کمتر از ۵ برای نسبت مجذور خی دو به درجه آزادی^۵، مقادیر کمتر از ۰/۰۸ برای ریشه میانگین مربعات خطای تقریب^۶، همچنین مقدار شاخص برازش افزایشی^۷، شاخص توکر لویس^۸، شاخص برازش مقایسه‌ای^۹، شاخص نیکویی برازش^{۱۰} و شاخص نیکویی برازش

تعدیل شده^{۱۱} باید بیش از مقدار ۰/۹ باشد تا مدل نهایی پذیرفته شود. نتایج حاصل از بررسی شاخص‌های برازش مدل اندازه‌گیری نشان‌دهنده برازش مناسب مدل با داده‌های مقیاس مفهوم احترام کودکان بود ($1/70$ =نسبت مجذور خی دو به درجه آزادی، $0/981$ =شاخص برازش افزایشی، $0/981$ =شاخص برازش مقایسه‌ای، $0/943$ =شاخص توکر لویس، $0/957$ =شاخص نیکویی برازش، $0/898$ =شاخص نیکویی برازش تعدیل شده، $0/065$ =ریشه میانگین مربعات خطای تقریب).

۴) روایی همگرا: یکی از شاخص‌های اعتبار سازه مدل اعتبار همگرایی می‌باشد. در اعتبار همگرا هر یک از بارهای عاملی (ضرایب رگرسیونی) باید معنادار و از ۰/۵ بزرگتر یا مساوی باشد. در غیراین صورت باید حد مطلوب و قابل قبول روایی مرکب (CR) و میانگین واریانس استخراج شده (AVE) مورد بررسی قرار گیرد که حد مطلوب CR حداقل ۰/۷ و حد مطلوب AVE حداقل ۰/۵ می‌باشد. در جدول ۲ بارهای عاملی سؤالات نهایی، CR و AVE گزارش شده است.

نتایج جدول ۲ بیانگر آن است که اعتبار همگرایی سؤالات پرسشنامه مورد تایید می‌باشد.

ب) پایایی: در این مطالعه به منظور بررسی اعتبار مقیاس احترام، از ضریب آلفای کرونباخ و جهت بررسی ثبات آنها، از پایایی بازآزمایی^{۱۲} استفاده شد. چنانچه ضریب آلفای کرونباخ و پایایی بازآزمایی مربوط به یک ابزار بیشتر از ۰/۷۰ باشد، آن ابزار از پایایی مناسبی برخوردار است.

1. Lawshe
2. Skewness
3. Kurtosis
4. Goodness of fit
5. Chi-square/degree-of-freedom ratio (CMIN/DF)
6. Root mean squared error of approximation (RMSEA)

7. Incremental fit index (IFI)
8. Tucker Lewis index (TLI)
9. Comparative fit index (CFI)
10. Goodness of fit Index (GFI)
11. Adjusted goodness of Fit Index (AGFI)
12. Test-retest reliability

بیانگر آن بود که همه سؤال‌های این مقیاس از روایی صوری مطلوب برخوردار هستند.

در پژوهش حاضر به منظور بررسی روایی سازه از تحلیل عاملی تأییدی به روش بیشینه درستی استفاده شد؛ نتایج نشان‌دهنده آن بود که هیچ ۱۱ سؤال بار عاملی منفی، مساوی ۰/۵ یا کمتر از ۰/۵ داشتند، بنابراین این ۱۱ سؤال از مدل حذف شدند، نتایج تحلیل عاملی مؤید آن بود که مدل از یک عامل تشکیل شده است، در پژوهش حاضر از شاخص‌های ریشه میانگین مربعات خطای تقریب، برازش افزایشی، نسبت مجذور خی دو به درجه آزادی، توکر لویس، برازش مقایسه‌ای، نیکویی برازش و نیکویی برازش تعدیل شده استفاده شد، با توجه به مقادیر به دست آمده برای هر کدام از شاخص‌ها و حدود مجاز برای این شاخص‌ها می‌توان نتیجه گرفت که مدل تحلیل عاملی تأییدی از برازش مطلوبی برخوردار است.

جمع‌بندی نتایج این پژوهش بیانگر آن است که مقیاس مفهوم احترام از پایایی و روایی مطلوبی برخوردار است و می‌توان از این ابزار در بررسی مفاهیم احترام در کودکان استفاده کرد. با این وجود پژوهش حاضر همانند تحقیقات دیگر دارای محدودیت‌های بود از جمله اینکه در زمینه ابزار سازی مفهوم احترام هیچ مطالعه تاکنون انجام نشده که این مطالعه بتواند با سایر مطالعات مقایسه شود. همچنین محدود بودن جامعه آماری، گروه مورد مطالعه شامل دانش‌آموزان ۱۰ تا ۱۲ شهر کرمانشاه بودند، بنابراین پیشنهاد می‌شود در بررسی‌های آینده ویژگی‌های روان‌سنجی این پرسشنامه در سایر رده‌های سنی نیز بررسی شود.

جدول ۲. بارعاملی سؤال‌های پژوهش

سؤال	ضریب استاندارد (بار عاملی)	AVE	CR
۱	۰/۷۴	۰/۵۰۴	۰/۷۹
۲	۰/۶۴		
۳	۰/۶۹		
۴	۰/۸۱		
۵	۰/۶۴		
۶	۰/۷۶		
۷	۰/۵۹		
۸	۰/۵۹		
۹	۰/۶۶		
۱۰	۰/۵۸		

جدول ۳. آلفای کرونباخ و پایایی بازآزمایی برای مقیاس احترام

متغیر	ضریب آلفای کرونباخ	پایایی بازآزمایی
مفهوم احترام	۰/۸۸۶	۰/۸۷۳

نتایج مندرج در جدول ۳ نشان می‌دهد که ضریب آلفای کرونباخ و پایایی بازآزمایی مناسب می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر بررسی پایایی و روایی مقیاس مفهوم احترام در کودکان بود. نتایج پژوهش نشان‌دهنده آن بود که مقیاس مفهوم احترام از پایایی مناسبی برخوردار است و آلفای کرونباخ مقیاس مفهوم احترام ۰/۸۸۶ بود. ضریب آلفای بالاتر از ۰/۷۰ نشان می‌دهد که پرسشنامه مفهوم احترام کودکان از همسانی درونی مناسبی برخوردار است، همچنین بر اساس نتایج موجود میزان همبستگی بین دو بار اجرای آزمون مقیاس مفهوم احترام کودکان ۰/۸۷۳ بود که بیانگر پایایی بازآزمایی مناسب آزمون است. همچنین نتایج به دست آمده از نسبت روایی محتوا نشان داد که ضریب ۱۱ گویه، کمتر از ۰/۶۲ بود و از مجموع سؤالات حذف شدند و یافته‌های مرتبط با شاخص روایی محتوا بر اساس سه معیار «سادگی و روان بودن»، «مربوط بودن» و «واضح و شفاف بودن» حاکی از آن بود که ضریب همه گویه‌ها، بالای ۰/۷۸ است، بنابراین مقیاس مفهوم احترام کودکان بعد از حذف سؤالات از روایی محتوای کافی برخوردار است و تمام گویه‌ها توانایی سنجش مفهوم احترام را دارا هستند. از سوی دیگر نتایج پژوهش

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: این مقاله برگرفته از رساله دکترای نویسنده اول در رشته روانشناسی دانشگاه رازی کرمانشاه است. در پژوهش حاضر، تمامی ملاحظات اخلاقی مرتبط با مطالعات روانسنجی رعایت شد. ابتدا اهداف پژوهش به صورت شفاف برای والدین و دانش‌آموزان توضیح داده شد و رضایت آگاهانه از والدین و خود دانش‌آموزان برای شرکت در پژوهش اخذ شد. مشارکت در پژوهش به صورت داوطلبانه بود و به شرکت‌کنندگان اطمینان داده شد که اطلاعات آن‌ها کاملاً محرمانه باقی خواهد ماند. در طراحی ابزار، تلاش شد تا سؤالات پرسشنامه متناسب با فرهنگ، سن و درک دانش‌آموزان باشد و از ایجاد هرگونه استرس یا فشار روانی برای پاسخ‌دهندگان جلوگیری شود. همچنین، به دانش‌آموزان تأکید شد که پاسخ‌های آن‌ها هیچ‌گونه تأثیری بر وضعیت تحصیلی یا ارزیابی آن‌ها نخواهد داشت. در تحلیل داده‌ها، اصول رازداری و عدم شناسایی هویت فردی شرکت‌کنندگان رعایت شد. علاوه بر این، در فرآیند اعتبارسنجی و بررسی ویژگی‌های روانسنجی ابزار، از استانداردهای اخلاقی مرتبط با آزمون‌سازی پیروی شد، از جمله: استفاده از روش‌های آماری مناسب برای تحلیل داده‌ها، گزارش‌دهی شفاف نتایج و اجتناب از هرگونه دستکاری یا سوگیری در داده‌ها.

حامی مالی: این پژوهش با حمایت مالی صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران کشور در قالب طرح پژوهشی با شماره طرح ۹۹۰۲۹۹۰۹ انجام گرفته است.

نقش هر یک از نویسندگان: این مقاله از رساله دکترای نویسنده اول و به راهنمایی نویسنده دوم و مشاوره نویسنده سوم استخراج شده است.

تضاد منافع: نویسندگان همچنین اعلام می‌دارند که در نتایج این پژوهش هیچ‌گونه تضاد منفعی وجود ندارد.

تشکر و قدردانی: نویسندگان این مقاله بر خود لازم میدانند از کلیه افراد مشارکت‌کننده در این پژوهش کمال تشکر و قدردانی را به عمل آورند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

References

- Audley, S., Hsueh, Y., & Zhang, H. (2020). I'm respectful. Why don't they like me? Evaluator and gender effects of showing respect and children's social competence. *Social Development*, 29(1), 249-272. <https://doi.org/10.1111/sode.12389>
- Bentahila, L., Fontaine, R., & Pennequin, V. (2021). Universality and cultural diversity in moral reasoning and judgment. *Frontiers in Psychology*, 12, 764360. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.764360>
- Bright, D. S., Stansbury, J. M., & Winn, B. A. (2025). We Need Deep Theories of Virtues: Four Principles for Advancing Research on Virtues in Positive Social Science. *International Journal of Applied Positive Psychology*, 10(1), 16. DOI: 10.1007/s41042-024-00210-0
- Brod, M., Tesler, L. E., & Christensen, T. L. (2009). Qualitative research and content validity: developing best practices based on science and experience. *Quality of life research*, 18, 1263-1278. DOI: 10.1007/s11136-009-9540-9
- Ebels-Duggan, K. (2023). Learning from Love: Reasoning, Respect, and the Value of a Person. *Rethinking the Value of Humanity*, 337-365. <https://doi.org/10.1093/oso/9780197539361.003.0015>
- Ettekal, A. V., Gaskin, E. R., Lin, A. R., & Simpkins, S. D. (2015). "You gotta respect": Mexican-origin adolescents' perspectives on respect in organized activities. *Journal of Youth Development*, 10(3), 74-88. DOI: 10.5195/JYD.2015.9
- Frei, J. R., & Shaver, P. R. (2002). Respect in close relationships: Prototype definition, selfreport assessment, and initial correlates. *Personal Relationships*, 9, 121-139. <https://doi.org/10.1111/1475-6811.00008>
- Hsu, C. C., Calderón, A., & Su, C. S. (2024). Intersecting Perspectives: A Comparative Dialogue on Respect in Confucian and Western Philosophies. *Comparative Philosophy*, 15(1), 7. [https://doi.org/10.31979/2151-6014\(2024\).150107](https://doi.org/10.31979/2151-6014(2024).150107)
- Jackson, B. R. (2021). Custom and moral variability: An interpretation of part V of Smith's theory of moral sentiments. *Journal of Economic Behavior & Organization*, 184, 804-812. <https://doi.org/10.1016/j.jebo.2020.08.033>
- Khalaila, R., Dasgupta, J., & Sturm, V. (2023). The neuroscience of respect: insights from cross-cultural perspectives. *Frontiers in Psychology*, 14, 1259474. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1259474>
- Leape, L. L., Shore, M. F., Dienstag, J. L., Mayer, R. J., Edgman-Levitan, S., Meyer, G. S., & Healy, G. B. (2012). Perspective: a culture of respect, part 2: creating a culture of respect. *Academic medicine*, 87(7), 853-858. DOI: 10.1097/ACM.0b013e3182583536
- Lee, S. (2024). The effects of parental respect for children's decision-making and respect for human rights on depression in early adolescents: The mediating effect of self-esteem. *Plos one*, 19(4), e0300320. DOI: 10.1371/journal.pone.0300320
- Malti, T; Joanna Peplak, J & Zhang, L. (2020) *The Development of Respect in Children and Adolescents. Monographs of the Society for Research in Child Development* Vol. 85, No. 3, Serial No. 338. doi: 10.1111/mono.12417.
- Mammen, M., & Paulus, M. (2023). The communicative nature of moral development: a theoretical framework on the emergence of moral reasoning in social interactions. *Cognitive Development*, 66, 101336. <https://doi.org/10.1016/j.cogdev.2023.101336>
- McCormack, O., O'Flaherty, J., & O'Grady, E. (2024). Exploring how respect is articulated in Irish education policy, curriculum, circulars and legislation. *Irish Educational Studies*, 1-18. <https://doi.org/10.1080/03323315.2024.2330884>
- Tong, D., Isik, I., & Talwar, V. (2023). A cross-cultural comparison of the relation between children's moral standards of honesty and their lie-telling behavior. *Journal of Experimental Child Psychology*, 231, 105665. <https://doi.org/10.1016/j.jecp.2023.105665>
- O'Grady, E. (2015). Establishing respectful educative relationships: A study of newly qualified teachers in Ireland. *Cambridge Journal of Education*, 45(2), 167-185. <https://doi.org/10.1080/0305764X.2014.930415>
- Rogers, K. M., & Ashforth, B. E. (2017). Respect in organizations: Feeling valued as "we" and "me". *Journal of Management*, 43(5), 1578-1608. DOI: 10.1177/0149206314557159
- Rudolph, C. W., Katz, I. M., Ruppel, R., & Zacher, H. (2021). A systematic and critical review of research on respect in leadership. *The Leadership Quarterly*, 32(1), 101492. <https://doi.org/10.1016/j.leaqua.2020.101492>
- Schunk, D., & Zipperle, I. (2023). Fairness and inequality acceptance in children and adolescents: A survey on behaviors in economic experiments. *Journal of*

- Economic Surveys*, 37(5), 1715-1742.
<https://doi.org/10.1111/joes.12553>
- Shi, J., Mo, X., & Sun, Z. (2012). Content validity index in scale development. *Zhong nan da xue xue bao. Yi xue ban= Journal of Central South University. Medical sciences*, 37(2), 152-155.
 DOI: 10.3969/j.issn.1672-7347.2012.02.007
- Zhao, L., Liu, P., Zhang, F., Xu, S., & Liu, Y. (2022). How does perceived respect affect innovative behavior? The role of thriving at work and spiritual leadership. *Frontiers in psychology*, 13, 978042.
<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.978042>

